

Avaleht>Perekonnaasjad ja pärimine>Elatis

Tsiviilõiguse valdkonnas jätkuvad ELi õiguse kohaselt need pooleliolevaid menetlused, mis on algatatud enne üleminekuperioodi lõppu. Vastastikusel kokkuleppel Ühendkuningriigiga hoiab e-õiguskeskkonna portaali Ühendkuningriigiga seotud asjakohast teavet oma portaalis kuni 2024. aasta lõpuni.

Elatis**Gibraltar****1 Mida tähendavad mõisted „elatis” ja „ülalpidamiskohustus”? Kes peavad maksuma teistele elatist?**

Gibraltari õiguse kohaselt on elatise maksmisega seotud otsuseid pädevad tegema nii magistraadikohus kui ka kõrgeim kohus. Elatise maksmine on üldjuhul reguleeritud elatist käsitleva seadusega. Kõrgeim kohus võib näha ette elatise lapsele, registreeritud partnerile, ülalpeetavale ja abikaasale lahutust, kohtulikku lahusel, abielu kehtetuks tunnistamist või abielu lõpetamist käsitleva menetluse käigus. Nii kõrgeimal kohtul kui ka magistraadikohtul on õigus muuta elatise maksmise tingimusi pärast lõpliku kohtuotsuse või abielu lõpetamise otsuse tegemist. Teatavatel tingimustel võib magistraadikohus elatise ette näha naisele, mehele, lapsele või isegi menetlusosaliste vanematele. Sellise otsuse võib teha magistraadikohtule esitatud kaebuse alusel. Samuti on kehtestatud sätted, mille kohaselt võib elatise maksmise otsuse teha juhul, kui elukaaslane ei pea üleval oma elukaaslast.

2 Millise vanuseni võib laps elatist saada? Kas alaealiste ja täiskasvanute ülalpidamise kohta kehtivad erinevad eeskirjad?

Elatist on õigus saada alla 16aastaselt lapsel. Samuti on õigus saada elatist lapsel, kes on üle 16aastane, kuid siiski alla 21aastane, ja kes omandab statsionaarses õppevormis haridust või läbib koolitust kutse omandamiseks ning see kestab vähemalt kaks aastat.

Elatist on õigus saada ka lapsel, kelle töövõime on kahjustatud haiguse või vaimse või füüsilise puude tõttu ning kes on alla 21aastane.

3 Kas ma pean elatise taotlemiseks pöörduma pädeva asutuse või kohtu poole? Kuidas elatise taotlemine toimub?

Kõrgeima kohtu pädevusse mittekuuluvate asjade puhul tuleks elatise saamise taotlus esitada kaebuse kujul magistraadikohtule.

Elatise saamise taotlus, mis esitatakse lahutusmenetluse, kohtuliku lahusele menetluse, abielu kehtetuks tunnistamise menetluse või abielu lõpetamise menetluse raames ja tuleneb sellistest menetlustest, tuleks esitada kõrgeimale kohtule.

4 Kas elatise taotluse saab esitada lapse või sugulase (kui saab, siis millise astme sugulase) nimel?

Elatise saamise taotluse võib esitada lapse nimel isik, kellele on antud lapse hooldusõigus või kes teostab lapse suhtes vanemlikku vastutust. Elatist käsitleva seaduse sätete kohaselt võib laps ise taotleda elatist teda üleval pidama kohustatud isikult.

5 Kuidas leida pädev kohus, kui ma soovin asja kohtusse anda?

Kui elatistõue tuleneb abielust või registreeritud partnerlusest, võib asja arutamine kuuluda magistraadikohtu pädevusse. Kui elatistõue tuleneb kõrgeima kohtu pädevusse kuuluvast lahutusmenetlusest, kohtuliku lahusele menetlusest, abielu kehtetuks tunnistamise menetlusest või abielu lõpetamise menetlusest, peaks elatise küsimust menetlema just see kohus.

6 Kas ma pean asja kohtusse andmiseks kasutama vahendaja (nt advokaadi, kesk- või kohaliku asutuse jne) abi? Kui mitte, siis kuidas asja kohtusse andmine toimub?

Isik võib esitada nõude ise ja esindada end kohtus ise või siis anda advokaadile juhised enda esindamiseks.

7 Kas ma pean asja kohtusse andes tasuma lõive? Kui pean, siis kui suured need lõivud võivad olla? Kas ma saan taotleda menetluskulude katteks menetlusabi, kui mul ei ole piisavalt rahalisi vahendeid?

Magistraadikohtule kaebuse esitamisel ei pea tasuma riigilõivu. Sellepärast võib hageja ilmuda ise kohtusse, ilma et talle kaasneks sellega mis tahes kulusid. Kõrgeimas kohtus tuleb hagiavalduse esitamise eest tavaliselt tasuda riigilõivu 150 Inglise naela. Nii magistraadikohtus kui ka kõrgeimas kohtus võib olla olenevalt majanduslikust olukorrast võimalik saada õigusabi. Taotlus ühes nendest kohtutest õigusabi saamiseks tuleks esitada kõrgeimale kohtule ning taotluse vormid on kättesaadavad kõrgeima kohtu kantseleis.

8 Millise ülalpidamise viisi võib kohus määrata? Kuidas arvutatakse elatise summa? Kas kohtuotsust saab elukalliduse suurenemise või pereolude muutumise korral läbi vaadata? Kui saab, siis kuidas see toimub (kas on näiteks olemas automaatne indekseerimise süsteem vms)?

Kaebuse menetlemisel võib magistraadikohus teha iganädalaste või muude perioodiliste maksete kohta sellise otsuse, nagu on kohtu arvates lapse, isa, partneri, elukaaslase, ema ja/või abikaasa ülalpidamise seisukohast mõistlik kõiki asja asjaolusid arvesse võttes.

Hiljem on võimalik esitada avaldus elatise määramise otsuse muutmiseks. Ka see avaldus tuleb esitada vastavalt vajadusele kas magistraadikohtule või kõrgeimale kohtule.

Kohus võib asjakohastel juhtudel otsustada, et elatis määratakse tagasiulatuvalt.

9 Kuidas ja kellele elatist makstakse?

Elatist võib maksta üks pool teisele või siis teise võimalusena võidakse maksed teha kohtule.

10 Kui kohustatud isik (võlgnik) hoiab elatise maksmisest kõrvale, siis kuidas sundida teda makseid tegema?

Hagejal on võimalik taotleda sissetuleku arestimise määrust, kui kostja on jätnud tegemata vähemalt kaks algse elatise määramise otsusega ette nähtud makset. Magistraadikohtul on õigus teha ka kinnipidamismäärus, nähes sellega isikule ette vangistuse elatise määramise otsuse tingimuste täitmata jätmise eest. Sellisel juhul annab kohus kostjale siiski võimaluse esitada põhjendused, miks kohus ei peaks sellist määrust tegema.

11 Palun kirjeldage lühidalt võimalikke piiranguid elatise maksmisel, eelkõige võlgniku kaitse eeskirju ning aegumis- ja igamistähtaegu teie täitesüsteemis. Aegumistähtajad puuduvad.**12 Kas mind saab elatise sissenõudmisel abistada mõni organisatsioon või ametiasutus?**

Elatise saamise taotlusi menetleb tavaliselt Gibraltari magistraadikohus aadressil 32–36 Town Range, Gibraltar. Kui elatistõue tuleneb lahutusmenetlusest, kohtuliku lahusele menetlusest või abielu kehtetuks tunnistamise menetlusest, tuleks taotlus esitada Gibraltari kõrgeimale kohtule aadressil 277 Main Street, Gibraltar.

13 Kas (valitsus- või eraõiguslikud) organisatsioonid võivad teha võlgniku eest elatise täielikke või osalisi ettemakseid?

Gibraltari õigusnormides seda küsimust käsitlevad sätted puuduvad. Makse võib täitmisele pöörata sissetuleku arestimise määruks või isiku suhtes tehtud kinnipidamismäärusega.

14 Kui mina elan asjaomases liikmesriigis, aga võlgniku alaline elukoht asub muus liikmesriigis:

14.1 Kas ma saan abi kõnealuse muu liikmesriigi ametiasutusest või eraõiguslikult organisatsioonilt?

Järelepärimised tuleks esitada magistraadikohtule aadressil 277 Main Street, Gibraltar, või kõrgeimale kohtule aadressil 277 Main Street, Gibraltar.

14.2 Kui saan, siis kuidas selle asutuse või organisatsiooniga ühendust võtta?

Järelepärimised tuleks esitada järgmisel aadressil:

Clerk of the Magistrates' Court,

Magistrates' Court,

32 – 36 Town Range

Gibraltar

Telefon: +350 200 75671

Faks: +350 200 40483

Kõrgeimas kohtus menetletavate elatist käsitlevate asjadega seotud järelepärimised tuleks esitada järgmisel aadressil:

The Registry,

Supreme Court,

277 Main Street,

Gibraltar

Telefon: +350 200 75608

Faks: +350 200 77118

15 Kui mina elan muus liikmesriigis ja võlgnik asjaomases liikmesriigis:

15.1 Kas ma saan esitada taotluse otse asjaomase liikmesriigi ametiasutusele või eraõiguslikule organisatsioonile?

Kaebuse, milles esitatakse nõue, võib Gibraltaril saata otse magistraadikohtule siis ja juhul, kui on täidetud kohtualluvuse nõuded. Teise võimalusena võib asjakohase taotluse esitada kõrgeima kohtu kantseleile, kui elatisnõue tuleneb lahutusmenetlusest, kohtuliku lahusele menetlusest või abielu kehtetuks tunnistamise menetlusest.

15.2 Kui saan, siis kuidas selle ametiasutuse või organisatsiooniga ühendust võtta ja missugust abi võidakse mulle osutada?

Vt eelmisele küsimusele antud vastus.

16 Kas asjaomane liikmesriik on alla kirjutanud 2007. aasta Haagi protokollile?

Gibraltar ei ole seotud Haagi protokolliga ja seda ei kohaldata Gibraltaril.

17 Kui asjaomane liikmesriik 2007. aasta Haagi protokollile alla kirjutanud ei ole, siis missugust õigust kohaldatakse elatisnõude suhtes vastavalt tema rahvusvahelise eraõiguse normidele? Millised need normid on?

Kõikide asjade puhul, milles tehakse otsus Gibraltaril, kohaldatakse Gibraltarit õigust.

18 Milliste normidega tagatakse õiguskaitse kättesaadavus ELi siseste piiriüleste juhtumite korral (vastavalt ülalpidamiskohustuste määruse V peatüki struktuurile)?

Nimetatud määrusega nähakse ette mitmed meetmed, millega soovitakse lihtsustada elatisnõuete rahuldamist piiriüleste asjade puhul. Sellised nõuded tulenevad kohustusest aidata abivajavaid perekonnaliikmeid. Näiteks võidakse need nõuded rahuldada lapsele või endisele abikaasale pärast lahutust makstava elatise kujul.

Määrust kohaldatakse ülalpidamiskohustuste suhtes, mis tulenevad:

peresuhetest;

sugulussuhetest;

abielu- või hõimlussuhetest.

19 Milliseid meetmeid on asjaomane liikmesriik võtnud, et tagada ülalpidamiskohustuste määruse artiklis 51 loetletud toimingute elluviimine?

Elatist käsitleva seadusega on ette nähtud ülalpidamiskohustuste määruse rakendamine. Keskasutuseks on määratud järgmine asutus:

justiitsminister,

Gibaltari valitsus

Suite 771 Europort

Gibraltar

Telefon: + 350 200 59267

Faks: + 350 200 59271

E-post: moj@gibraltar.gov.gi

Tasuta ja muud õigusabi käsitleva seadusega on ette nähtud, kuidas tuleb hinnata põhjendatust ja finantstingimusi, et kontrollida, kas isikul on õigus saada sellist abi.

See veebileht on osa portaalist „Teie Euroopa“.

Sooviksime teilt [tagasisidet](#) selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

This webpage is part of an EU quality network

Viimati uuendatud: 03/08/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.